

SAMARBEIDSERKLÆRING FOR ØKT LIKESTILLING I MARITIM NÆRING

Nærings- og
fiskeridepartementet

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Norge har lange maritime tradisjoner og har i over 150 år vært en betydelig skipsfartsnasjon med global tilstedeværelse. Norsk maritim næring er i dag en av verdens mest komplette maritime miljøer, bestående av virksomheter i alle deler av verdikjeden og med sterke posisjoner innenfor spesialiserte segmenter. Den norske maritime næringen består av rederier, verft, utstysrleverandører og spesialiserte tjenesteleverandører.

I Norge har vi et kjønnsdelt arbeidsmarked. Det gjelder også for maritim næring. Spesielt krevende er det å få til en kjønnsbalanse på sjøen. De senere årene har det vært en positiv endring med flere kvinner som velger en maritim karriere. Samtidig er det avdekket utfordringer knyttet til arbeidsmiljø, holdninger og arbeidsvilkår, som ikke fremmer kvinners deltakelse i næringen. Til sjøs er det dokumentert et særlig behov for tiltak mot trakassering og mobbing. Alle former for trakassering er uakseptabelt. Disse utfordringene kan også påvirke sikkerheten til sjøs på en negativ måte. Noen av utfordringene er mer fremtredende for arbeidsforhold til sjøs enn i øvrig maritim næring, og det er stor variasjon mellom bedrifter, stillinger og ulike segmenter i næringen. Næringen må også tilpasse seg en mer mangfoldig ansattmasse når det kommer til praktisk utforming av arbeidsplass, utstyr og arbeidstidsordninger.

Det foregår allerede mye arbeid for økt likestilling i maritim næring. Regjeringen la 5. juni 2023 frem en likestillingsstrategi for maritim næring. Strategien har fire innsatsområder: rekruttering og rollemodeller, et arbeidsmiljø for alle, et arbeidsliv fritt for trakassering og en tilpasset arbeidsplass.

Organisasjonene i maritim næring arbeider aktivt for å fremme likestilling i næringen, og har allerede iverksatt en rekke initiativer.

Forpliktelsene som fremkommer av samarbeidserklæringen, er utviklet gjennom dialog med partene.

1 Parter

Samarbeidserklæringens parter er myndighetene v/Nærings- og fiskeridepartementet (fiskeri- og havministeren)

Og

Maritim næring (heretter kalt Organisasjonene) representert ved:

Partene i arbeidslivet:

Det Norske Maskinistforbund

Hurtigbåtforbundet

Kystrederiene

NHO Sjøfart

Norges Rederiforbund

Norsk Sjømannsforbund

Norsk Sjøoffisersforbund

Sjøfartsdirektoratet

Sjømat Norge

Følgende organisasjoner støtter intensjonen i erklæringen, vil delta på møtene, og støtte det videre arbeidet der det er hensiktsmessig:

Cefor

LO

Maritimt Forum

NHO

Norsk Industri

Norsk Skipsmeglerforbund

Unio

WISTA Norge

2 Innsatsområder, målsetting og ambisjon

Samarbeidserklæringen skal bidra til økt likestilling i maritim næring. Samarbeidserklæringen har fire innsatsområder med tilhørende målsettinger.

- inkludert rekruttering og rollemodeller
- et arbeidsmiljø for alle
- et arbeidsliv fritt for trakassering
- en tilpasset arbeidsplass,

Rekruttering og rollemodeller: Det er et mål at samarbeidserklæringen skal bidra til at flere jenter og kvinner velger maritim utdanning og maritim karriere. Tilgang på kompetent arbeidskraft er viktig for konkurranseevnen til norsk flåte og øvrig maritim næring.

Et arbeidsmiljø for alle: Det er et mål at maritim næring skal være inkluderende og at alle skal ha like muligheter.

Et arbeidsliv fritt for trakassering: Trakassering, inkludert seksuell trakassering, er forbudt. Det er et mål at samarbeidserklæringen skal bidra til å forebygge tilfeller av trakassering og sikre gode varslingsrutiner.

En tilpasset arbeidsplass: Det er et mål at det skal være mulig og attraktivt ha en karriere i maritim næring uavhengig av livsfase og familiesituasjon.

Målsetningene som fremkommer av samarbeidserklæringen, skal så langt som mulig tallfestes. Det skal utvikles et sett med indikatorer som skal bidra til å måle utvikling over tid, med henblikk på måloppnåelse. Indikatorene for likestilling i maritim næring vil være knyttet til de fire innsatsområdene.

3 Partenes bidrag

Partene forplikter seg til å samarbeide om å arbeide aktivt for å nå målene over i samarbeidserklæringen.

Partene skal jevnlig vurdere oppnådde resultater for målsettingene i samarbeidserklæringen. Partene skal rapportere om status for likestilling i maritim næring årlig, med utgangspunkt i indikatorsettet som partene enes om.

Nærings- og fiskeridepartementet skal gi en årlig oppdatering til organisasjonene om status for oppfølgingen av tiltakspunktene i likestillingsstrategien for maritim næring, og om annet arbeid som er av relevans for samarbeidserklæringens målsetninger. Oppdateringen om status vil ta utgangspunkt i indikatorsettet som utvikles.

Organisasjonene skal gi en årlig oppdatering om pågående initiativer som er relevant for samarbeidserklæringens målsetninger. For nå målet i samarbeidserklæringen, er partene også enige om å samarbeide innenfor de fire spesifikke innsatsområdene.

3.1 Samarbeid om rekruttering og rollemodeller

Nærings- og fiskeridepartementet skal:

- oppdatere status for indikatorer som angår innsatsområdet rekruttering og rollemodeller
- fortsette dialogen med utdanningsinstitusjonene som tilbyr maritim utdanning og organisasjonene som en arena for å diskutere utfordringer og muligheter knyttet til rekruttering til maritim næring og utdanning, og å dele informasjon om pågående initiativer
- bidra til informasjon om mulighetene i maritim utdanning og karriere

Organisasjonene skal:

- aktivt arbeide med rekruttering til maritim næring, for eksempel ved hjelp av sosiale medier, messer, skolebesøk og samarbeid med maritime utdanningsinstitusjoner
- arbeide for å øke kvinneandelen i maritim næring og utdanning
- følge opp og eventuelt videreutvikle mentorordninger for kvinner i næringen og for unge i opplæringsstillinger

3.2 Samarbeid om et arbeidsmiljø for alle

Nærings- og fiskeridepartementet skal:

- oppdatere status for indikatorer som angår innsatsområdet et arbeidsmiljø for alle
- aktivt fremme likestilling i maritim næring i nasjonale og internasjonale arenaer og i bilaterale møter med andre land

Organisasjonene skal:

- bidra inn i medlemmers holdningsskapende arbeid
- fremme likestilling i næringen ovenfor egne medlemmer og i møter med andre nasjonalt og internasjonalt

3.3 Samarbeid for et arbeidsliv fritt for trakassering

Nærings- og fiskeridepartementet skal:

- oppdatere status for indikatorer som angår innsatsområdet et arbeidsliv fritt for trakassering

Organisasjonene skal:

- sette mobbing og trakassering på agendaen i møter med sine medlemmer og informere om temaet på sine nettsider
- bistå medlemmer med kompetansehevingstiltak for å hindre mobbing og trakassering og eventuelt rådgi i varslingsaker
- sikre at informasjon om varslingsystemer er kjent og lett tilgjengelig

3.4 Samarbeid om en tilpasset arbeidsplass

Nærings- og fiskeridepartementet skal:

- oppdatere status for indikatorer som angår innsatsområdet en tilpasset arbeidsplass

Organisasjonene skal:

- arbeide for at arbeidslivet i maritim næring er best mulig tilrettelagt for ulike livsfaser
- arbeide for at arbeidstakere i maritim næring har tilgang på tilpassede arbeidsklær og utstyr der det er relevant

4 Form for samarbeid

Partene skal møtes minst to ganger i året for å vurdere arbeidet, og resultatet av de ulike forpliktelsene nevnt i punkt 3.

Nærings- og fiskeridepartementet har ansvar for koordinering og praktisk gjennomføring av møter, og for koordinering av rapportering på måloppnåelse og på likestillingsindikatorne.

5 Vedlegg

Avtalen har følgende vedlegg:

Indikatorsett

Oslo, den 4. mars 2025

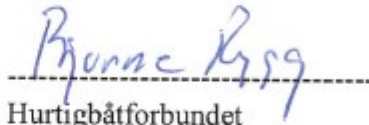
Nærings- og fiskeridepartementet

Sjøfartsdirektoratet

Det Norske Maskinistforbund

Hurtigbåtforbundet

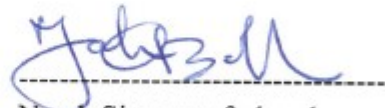
Kystrederiene

NHO Sjøfart

Norges Rederiforbund

Norsk Sjømannsforbund

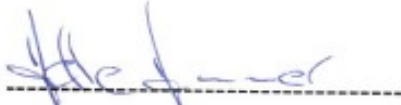

Norsk Sjøoffisersforbund

Sjømat Norge

Følgende organisasjoner støtter intensjonen i erklæringen, vil delta på møtene, og støtte det videre arbeidet der det er hensiktsmessig:

Cefor

LO

Maritimt Forum

NHO

Norsk Industri

Norsk Skipsmeglerforbund

Unio

WISTA Norge